

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ГЕОГРАФІЯ)
ТА КРАЄЗНАВЧО-ТУРИСТИЧНА РОБОТА»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю: 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
предметна спеціальність: 014.07 Середня освіта (Географія)
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка
Кваліфікація: *Ступінь вищої освіти – Магістр.*
Галузь знань – *01 Освіта/Педагогіка. Спеціальність 014 Середня освіта;*
Предметна спеціальність: 014.07 Середня освіта (Географія).
Професійна кваліфікація - *Вчитель географії закладу загальної середньої*
освіти. Викладач закладу вищої освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
ЦДУ ім. В. Винниченка

Голова вченої ради

/ Соболь Є.Ю./

(протокол №10 від 22 квітня 2024 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01.09.2024 р.

Ректор

Соболь Є. Ю.

(наказ №78/1-ун від 22 квітня 2024 р.)

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

РОЗРОБЛЕНО

робочою групою ОП

керівник робочої групи кандидат географічних наук,

доцент, доцент кафедри природничих наук

і методик їхнього навчання ЦДУ ім. В. Винниченка

Ю.Ю. Сільченко _____

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри природничих наук

і методик їхнього навчання ЦДУ ім. В. Винниченка

завідувач кафедри, доктор педагогічних наук, професор

І.В. Сальник _____

протокол № 9 від «26» березня 2024 р.

внутрішні стейкхолдери:

ПОГОДЖЕНО

Голова вченої ради факультету

математики, природничих наук та технологій

ЦДУ ім. В. Винниченка

_____ А.І.Ткачук

протокол № 9 від «19» квітня 2024 р.

ПОГОДЖЕНО

завідувач відділу забезпечення якості

та цифрового супроводу освіти ЦДУ ім. В. Винниченка

доктор педагогічних наук, професор

Н.В. Подопрігора _____

«19» січня 2024 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта предметною спеціальністю 014.07 «Середня освіта (Географія)» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка (далі – ОП).

Враховуючи специфіку підготовки здобувачів освіти до працевлаштування, ОП розроблена з урахуванням вимог:

- Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту» та «Про вищу освіту» постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», спирається на нормативні документи, які визначають розроблення складових системи стандартів вищої освіти та регламентують провадження освітньої діяльності в закладах вищої освіти України, на підставі Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом МОН України № 600 від 01.06.2017 (зі змінами, внесеними згідно наказу МОН України № 584 від 30.04.2020). Під час розроблення ОП, зокрема при визначенні загальних та спеціальних (фахових) компетентностей і результатів навчання, використовувався доробок проекту Європейського Союзу «Tuning Educational Structures in Europe (TUNING)»;
- Професійного стандарту за професіями “Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти”, “Вчитель закладу загальної середньої освіти”, “Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)”, затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України 23.12.2020 № 2736;
- Професійного стандарту на групу професій “Викладачі закладів вищої освіти”, затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України 23.03.2021 № 610.

За рекомендаціями стейкхолдерів до ОП були внесені зміни та доповнення.

Розроблено робочою групою у складі:

1. **Сільченко Юлія Юріївна** – кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри природничих наук і методик їхнього навчання ЦДУ імені Володимира Винниченка (*керівник робочої групи, гарант ОП*).
2. **Маслова Наталія Миколаївна** – кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри природничих наук і методик їхнього навчання ЦДУ імені Володимира Винниченка.
3. **Зарубіна Антоніна Володимирівна** – кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри природничих наук і методик їхнього навчання ЦДУ імені Володимира Винниченка.
4. **Нечай Данило Валентинович** – здобувач ОП «Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота» другого (магістерського) рівня вищої освіти, студент 1 курсу факультету математики, природничих наук та технологій ЦДУ імені Володимира Винниченка

Рецензенти:

1. **Чередніченко Наталія Юріївна** – доктор педагогічних наук, директор Комунального закладу «Ліцей «Науковий» Кропивницької міської ради»
2. **Лісота Андрій Андрійович** – директор Комунального закладу “Кіровоградський обласний центр туризму, краєзнавства та екскурсій учнівської молоді”

та стейкхолдери:

3. **Заячук Мирослав Дмитрович** — доктор географічних наук, доцент, декан географічного факультету, доцент кафедри географії України та регіоналістики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
4. **Хлань Людмила Миколаївна** – завідувач науково-методичної лабораторії природничо-математичних дисциплін Комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського»

5. **Знахаренко Олександр Маратович** – заступник голови громадської організації «Кіровоградська обласна організація роботодавців туристичних агентств, готелів та санаторно-курортних закладів», директор туристичного агентства «Райдо тур»

Освітньо-професійна програма розроблена на основі компетентнісного підходу підготовки фахівця у галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта предметною спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія), який отримує кваліфікацію:

Ступінь вищої освіти – Магістр. Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка. Спеціальність 014 Середня освіта; Предметна спеціальність: 014.07 Середня освіта (Географія).

Професійна кваліфікація - Вчитель географії закладу загальної середньої освіти. Викладач закладу вищої освіти.

Відтворення, тиражування та розповсюдження цієї ОП без дозволу Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка заборонено.

1. Профіль освітньої програми

«Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта предметною спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка Факультет математики, природничих наук та технологій Кафедра природничих наук і методик їхнього навчання
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – Магістр Освітня кваліфікація – <i>Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка. Спеціальність 014 Середня освіта; Предметна спеціальність: 014.07 Середня освіта (Географія).</i> Професійна кваліфікація – Вчитель географії закладу загальної середньої освіти. Викладач закладу вищої освіти.
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта предметною спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС
Термін навчання	1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	<i>Акредитована Сертифікат про акредитацію освітньої програми № 3669, дійсний до 28.01.2025</i>
Цикл/рівень	Другий (магістерський) рівень НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) бакалавра, або магістра, або спеціаліста зі спеціальності 014.07 «Середня освіта (Географія)» або спорідненої спеціальності. Для вступників за іншою спеціальністю ЦДУ ім. В. Винниченка встановлює додаткові вимоги щодо строків навчання, включення додаткових обов'язкових освітніх компонентів до індивідуального навчального плану здобувача освіти
Мова(и) викладання	Українська, англійська (на окремих освітніх компонентах)
Термін дії освітньої програми	До наступного оновлення
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://www.cusu.edu.ua/ua/osvita/osvitni-prohramy/13632-osvitni-prohramy-mahistr
2. Мета освітньої програми	

Підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних професіоналів, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності вчителя географії, викладача закладу вищої освіти, що передбачає застосування певних теорій та методів географічних та педагогічних наук, впровадження інновацій в освітню діяльність, проведення досліджень та характеризується невизначеністю умов і вимог.

3. Характеристика освітньої програми

<p>Предметна область (галузь знань, спеціальність, предметна спеціальність)</p>	<p>01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта 014.07 Середня освіта (Географія) Об'єкт(и) вивчення: система освіти, освітній процес у закладах загальної середньої та вищої освіти за предметною спеціальністю. Цілі навчання: підготовка професіоналів, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми в освітній діяльності з географії, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, готових опанувати і запроваджувати сучасні методики та технології навчання географії в системі загальної середньої освіти та вищої освіти, здійснювати організацію та управління краєзнавчо-туристичною діяльністю здобувачів освіти. Теоретичний зміст предметної області: сучасні теоретичні засади географії, історія та методологія географічної науки, комплекс педагогічних, географічних та краєзнавчо-туристичних дисциплін, спрямований на компетентісне навчання географії у закладах загальної середньої та вищої освіти.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна (для магістра) Прикладна.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Освітня програма спрямована на здобуття вищої педагогічної освіти на другому (магістерському) рівні в галузі 01 Освіта / Педагогіка зі спеціальності 014 Середня освіта предметної спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія). Підготовка до освітньої діяльності в закладах середньої та вищої освіти. Ключові слова: освіта, вчитель, викладач, методика навчання, географія, освітній процес, профільна освіта, краєзнавчо-туристична робота.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>ОП спрямована на акцентуалізацію освітніх компонент на сучасні наукові концепції: сталого розвитку, інформаційну, інноваційну, гуманістичну, проблемного, профільного навчання. Багатопрофільна підготовка вчителя географії та викладача географічних дисциплін. ОП передбачає проведення виробничої практики у закладах загальної середньої та вищої освіти за предметною спеціальністю, навчальних практик з метою забезпечення умов підготовки професіонала в реальному середовищі майбутньої професійної діяльності.</p>

4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Випускники можуть працювати на первинних посадах за професіями, визначеними Національним класифікатором України ДК 003:2010 «Класифікатор професій»: 232 Викладачі закладів фахової передвищої освіти, професійної</p>
---	---

	<p>(професійно-технічної) освіти та вчителі закладів загальної середньої освіти</p> <p>2320 Вчителі закладів загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти</p> <p>2310 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів</p> <p> 2310.2 Викладач закладу вищої освіти</p> <p> 2310.2. Асистент</p> <p>235 Інші професіонали в галузі освіти та навчання</p> <p>2351 Професіонали в галузі методів навчання</p> <p> 2351.1 Наукові співробітники (методи навчання)</p> <p> 2351. 2 Інші професіонали в галузі методів навчання</p> <p>2352 Інспектори навчальних закладів</p> <p>2359 Інші професіонали в галузі освіти та навчання</p> <p> 2359.1 Інші наукові співробітники в галузі навчання</p> <p> 2359.2 Інші професіонали в галузі навчання</p> <p> 2359.2 Методист закладу позашкільної освіти</p> <p>2442 Професіонали в галузі географії</p> <p> 2442.1 Наукові співробітники (географія)</p> <p>1229.6 Керівник гуртка</p>
Подальше навчання	<p>Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти (8 рівня НРК, третього циклу FQ-EHEA та 8 рівня EQF-LLL); освітньому рівні «Магістр» за програмами 7 рівня НРК України спорідненими спеціальностями галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» / або іншими спеціальностями відповідно до вимог чинного законодавства України та/або набуття додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих</p>
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Навчання на ОП ґрунтується на проблемно-орієнтованому та студентоцентрованому підходах. Цей підхід робить студентів активними учасниками освітнього процесу, а не пасивними слухачами. Він заохочує самостійність та ініціативу, даючи студентам можливість досліджувати проблеми, генерувати ідеї та знаходити шляхи їх вирішення.</p> <p>Лекції мають інтерактивний характер. Це робить їх не лише джерелом знань, а й платформою для дискусій та обміну думками.</p> <p>Практичні заняття проводяться з використанням сучасних методів. До таких методів належать кейс-метод, ситуаційні завдання, ділові ігри та підготовка презентацій. Це дає студентам можливість застосувати отримані знання на практиці, розвинути аналітичні та комунікативні навички, а також навчитися працювати в команді.</p> <p>Програма надає інформаційну підтримку щодо участі студентів у конкурсах на одержання іменних стипендій, премій, грантів (у тому числі міжнародних). Вона також сприяє участі студентів у студентських наукових олімпіадах та конкурсах.</p> <p>Всі освітні ресурси та навчально-методичне забезпечення для самостійної роботи з дисциплін доступні в університетському віртуальному навчальному середовищі (Google Classroom).</p>

<p>Оцінювання</p>	<p>Формами контролю знань здобувачів освітньої програми є поточний, модульний і підсумковий контролю. Поточний контроль здійснюють під час проведення практичних, семінарських занять, він має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи.</p> <p>Модульний контроль проходить після вивчення програмного матеріалу кожного змістового модуля. Форму модульного контролю у вигляді тестів, письмової контрольної роботи, колоквиуму тощо.</p> <p>Підсумковий контроль передбачає семестровий контроль та атестацію здобувачів вищої освіти. Здобувач допускається до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, завдань, передбачених робочим навчальним планом на семестр із відповідної навчальної дисципліни.</p> <p>Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано, незараховано); 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E, FX, F).</p> <p>Проведення семестрового контролю у формах екзамену чи заліку з конкретної навчальної дисципліни регламентує <u>Положення про організацію освітнього процесу в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка на 2023-2024 навчальний рік</u></p> <p>Атестація здобувачів здійснюється у формі кваліфікаційного екзамену або публічного захисту кваліфікаційної роботи.</p>
<p>6. Програмні компетентності</p>	
<p>Інтегральна компетентність</p>	<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі або проблеми в галузі середньої (у т.ч. профільної) освіти (за предметною спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія)) та вищої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, географічної науки, здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень за умови комплексності та невизначеності умов організації освітнього процесу.</p>
<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК1. Здатність набувати спеціалізовані концептуальні знання у процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності.</p> <p>ЗК2. Здатність до абстрактного та критичного мислення, аналізу та синтезу; здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК3. Здатність до провадження дослідницької та/або інноваційної діяльності, проведення науково-педагогічних досліджень, прогнозування та презентування їх результатів; розробки, презентування освітніх проєктів та управління ними.</p> <p>ЗК4. Здатність до особистісного і професійного розвитку, навчання впродовж життя, моніторингу власної педагогічної діяльності і визначення індивідуальних професійних потреб, умов та ресурсів професійного розвитку.</p> <p>ЗК5. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні</p>

	<p>технології, цифрові освітні ресурси у професійній діяльності, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК6. Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях, планувати та управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт; виявляти, ставити та вирішувати проблеми, приймати ефективні рішення у професійній діяльності, мотивувати людей до досягнення спільної мети, генерувати нові ідеї (креативність), приймати обґрунтовані рішення, адаптуватися та діяти в новій ситуації.</p> <p>ЗК7. Здатність працювати в міжнародному контексті та в глобальному інформаційному середовищі за професією, володіння основами медіаграмотності.</p> <p>ЗК8. Розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей і відносно природи; здатність до комунікації та міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність), толерантне ставлення та повага до культурної різноманітності.</p> <p>ЗК9. Визнання морально-етичних аспектів досліджень і необхідності інтелектуальної доброчесності, а також професійних кодексів поведінки.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК1. Здатність усвідомлювати та інтегрувати концептуальні природничо-географічні, суспільно-географічні, картографічні, психолого-педагогічні, краєзнавчо-туристичні знання та навички, орієнтуватися у світовому й національному географічному освітньо-науковому просторі з метою розширення й актуалізації географічних і психолого-педагогічних знань.</p> <p>ФК2. Здатність використовувати сучасні освітні, інформаційно-комунікаційні та геоінформаційні технології в процесі навчання географії, організації краєзнавчо-туристичної роботи та при вирішенні експериментальних і практичних завдань у галузі професійної діяльності.</p> <p>ФК3. Здатність здійснювати самостійно та організовувати дослідницьку діяльність здобувачів освіти з використанням сучасних методів і технологій, прикладних географічних та краєзнавчо-туристичних досліджень природних і суспільних явищ та процесів, адаптованих під конкретні умови освітньої діяльності, узагальнювати отримані результати, презентувати їх.</p> <p>ФК4. Здатність до поглиблення знань і вдосконалення предметної області природничої, антропогенної, суспільної географії, картографії та геоінформаційних технологій, методики навчання географії, організації краєзнавчо-туристичної діяльності, що включають новітні наукові здобутки у сфері професійної педагогічної діяльності, є основою для оригінального мислення, проведення досліджень та критичного осмислення професійних проблем.</p> <p>ФК5. Здатність пояснювати особливості розвитку географічної</p>

науки на різних часових та змістовних рівнях, етапах; встановлювати закономірності розвитку географії; застосовувати різні методи географічних досліджень відповідно до основних парадигм в географії; розкривати прояви географічних законів і закономірностей.

ФК6. Здатність пояснювати устрій сучасної світосистеми, суперечливі та проблемні питання політичної карти світу; встановлювати передумови виникнення та прогнозувати наслідки міждержавних конфліктів, територіальних спорів, проявів сепаратизму у регіонах та країнах світу.

ФК7. Здатність аналізувати сучасні проблеми соціально-економічного розвитку країн та регіонів світу, виявляти їх причини та закономірності географічного поширення, порівнювати особливості проявів демографічних, соціальних, економічних, політичних, екологічних проблем в різних типах країн, прогнозувати можливі наслідки та пропонувати шляхи їх вирішення.

ФК8. Здатність визначати основні фактори та умови розвитку туризму; характеризувати основні види туризму, складові туристичної індустрії; застосовувати знання з туризмознавства у професійній діяльності при організації краєзнавчо-туристичної та екскурсійної роботи.

ФК9. Здатність розв'язувати географічні задачі та вправи, користуватися топографічними та географічними картами як джерелом інформації, аналізувати та інтерпретувати географічні дані, визначати взаємозв'язки між різними географічними фактами та пропонувати шляхи вирішення географічних проблем.

ФК10. Здатність встановлювати та розкривати закономірності розвитку, функціонування та еволюції географічної оболонки Землі, ритмічні явища у географічній оболонці, зональних та азональних проявів, полярної асиметрії тощо.

ФК11. Здатність розв'язувати задачі у професійній діяльності з методики профільного навчання географії, організації краєзнавчо-туристичної роботи та позакласної роботи, спрямовані на формування у здобувачів освіти ключових і предметних географічних компетентностей, наскрізних умінь, фахового світогляду.

ФК12. Здатність до здобуття спеціалізованих умінь та навичок вирішення проблем сучасної географічної науки, педагогіки, психології, методики навчання географії, організації краєзнавчо-туристичної роботи, які необхідні для проведення наукових досліджень, провадження інноваційної наукової та педагогічної діяльності.

ФК13. Здатність моделювати зміст навчання географії, добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів; розвивати в учнів критичне мислення.

ФК14. Здатність до організації та проведення позанавчальної роботи здобувачів освіти географічного, краєзнавчого, туристського

	<p>спрямування.</p> <p>ФК15. Здатність здійснювати педагогічну діяльність у закладах загальної середньої, фахової передвищої та вищої освіти; планувати та організовувати процес навчання географії, організовувати різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів, прогнозувати результати освітнього процесу.</p> <p>ФК16. Здатність обґрунтувати, спланувати та виконати дослідницький/творчий проєкт з географії чи методики навчання географії та презентувати його результати.</p> <p>ФК17. Здатність формувати в учнів/студентів культуру академічної доброчесності та дотримуватися її принципів у професійній діяльності вчителя/викладача географії.</p> <p>ФК18. Здатність до конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу з географії, уміння організувати комунікацію, створювати рівноправне, справедливе освітнє середовище.</p>
7. Програмні результати навчання	
<p>Програмні результати навчання за спеціальністю</p>	<p style="text-align: center;"><i>Знання і розуміння</i></p> <p>ПРН1. <i>Розуміє</i> концептуальні засади та основні теоретико-методологічні проблеми природничої, антропогенної, суспільної географії, картографії та геоінформаційних технологій, методики навчання географії та профільної географії на рівні новітніх наукових здобутків.</p> <p>ПРН2. <i>Знає та застосовує</i> поняттєво-концептуальний апарат географії, теоретичні й емпіричні досягнення психології, педагогіки та методики навчання географії, що дозволяє пов'язувати й порівнювати різні погляди на проблемні питання сучасної географії та освітнього процесу з географії, організовувати дослідницьку роботу.</p> <p>ПРН3. <i>Пояснює</i> особливості розвитку географічної науки на різних часових та змістовних рівнях, етапах; <i>встановлює</i> закономірності розвитку географії; <i>застосовує</i> різні методи географічних досліджень відповідно до основних парадигм в географії; <i>розкриває</i> прояви географічних законів і закономірностей.</p> <p>ПРН4. <i>Пояснює</i> устрій сучасної світосистеми, <i>розкриває</i> суперечливі та проблемні питання політичної карти світу; <i>встановлює передумови</i> виникнення та <i>прогнозує</i> наслідки міждержавних конфліктів, територіальних спорів, проявів сепаратизму у регіонах та країнах світу.</p> <p>ПРН5. <i>Аналізує</i> сучасні проблеми соціально-економічного розвитку країн та регіонів світу, <i>виявляє</i> їх причини та закономірності географічного поширення, <i>порівнює</i> особливості проявів демографічних, соціальних, економічних, політичних, екологічних проблем в різних типах країн, <i>прогнозує</i> можливі наслідки та <i>пропонує</i> шляхи їх вирішення.</p> <p>ПРН6. <i>Визначає</i> основні фактори та умови розвитку туризму; <i>характеризує</i> основні види туризму та складові туристичної</p>

індустрії; *застосовує* знання з туризмознавства у професійній діяльності при організації краєзнавчо-туристичної та екскурсійної роботи.

ПРН7. *Пояснює* основні природні явища, події, процеси, що відбуваються в різних сферах географічної оболонки; *виявляє* взаємозв'язки між компонентами географічної оболонки і процесами, що відбуваються з ними; *володіє* комплексним баченням природних явищ і процесів.

Уміння/навички

ПРН8. *Обирає* шляхи розв'язання практичних задач у професійній діяльності з методики профільного навчання географії та позанавчальної роботи географічного, краєзнавчого, туристського спрямування, *творчо застосовує методи* формування ключових і предметних географічних компетентностей здобувачів у закладах освіти різного типу.

ПРН9. *Обґрунтовує* вибір сучасних методів і технологій прикладних географічних досліджень, профільного навчання географії, позанавчальної роботи географічного, краєзнавчого, туристського спрямування зі здобувачами освіти, *володіє* методикою географічних досліджень, необхідних для організації практичних занять з географії та позашкільної роботи, *демонструє* вміння організовувати краєзнавчо-туристичну та дослідницьку роботу здобувачів освіти.

ПРН10. *Обирає* форми та методи організації освітнього процесу з орієнтацією на світовий і національний рівень, *володіє* вміннями працювати в глобальному інформаційному середовищі за фахом, підбирати спеціальну літературу та картографічні твори.

ПРН11. *Демонструє* володіння спеціалізованими уміннями та навичками розв'язання проблем сучасної географічної науки, педагогіки, методики навчання географії, які є необхідними для проведення наукових досліджень, провадження інноваційної наукової та педагогічної діяльності.

ПРН12. *Здійснює* відбір, аналіз, представлення і поширення географічної інформації, використовуючи різноманітні письмові, усні та візуальні засоби, картографічні методи, інформаційно-комунікаційні технології.

ПРН13. *Використовує* сучасні освітні та інформаційно-комунікаційні технології в процесі навчання географії; *володіє* сучасними геоінформаційними технологіями та засобами ДЗЗ для вирішення експериментальних і практичних завдань у галузі професійної діяльності.

ПРН14. *Розв'язує* географічні задачі та справи, *користується* топографічними та географічними картами як джерелом інформації, *аналізує та інтерпретує* географічні дані, *визначає* взаємозв'язки між різними географічними фактами та *пропонує* шляхи вирішення географічних проблем.

ПРН15. *Визначає* зміст навчання географії та послідовність його опрацювання з урахуванням вимог державного стандарту освіти, типових освітніх програм, попередніх результатів навчання учнів, їх

	<p>освітніх потреб; використовує сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів; розвиває в учнів критичне мислення.</p> <p style="text-align: center;">Комунікація</p> <p>ПРН16. Демонструє уміння забезпечувати конструктивну та безпечну взаємодію з учасниками освітнього процесу з географії, <i>уміє</i> організувати комунікацію, <i>створювати</i> рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів.</p> <p style="text-align: center;">Автономія і відповідальність</p> <p>ПРН17. Здійснює педагогічну діяльність у закладах загальної середньої, фахової передвищої та вищої освіти; планує та організовує процес навчання географії й <i>організовує</i> краєзнавчу роботу, різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів, <i>прогнозує</i> результати освітнього процесу.</p> <p>ПРН18. <i>Обґрунтовує, планує та виконує</i> дослідницький/творчий проєкт з географії, краєзнавчо-туристичної роботи чи методики навчання географії; <i>визначає</i> етапи його виконання, необхідні ресурси та очікувані результати; <i>збирає та обробляє</i> дані, <i>робить висновки</i> та узагальнення; <i>презентує</i> результати дослідження; <i>готує</i> презентацію, звіт, статтю.</p> <p>ПРН19. Демонструє дотримання культури академічної доброчесності у власній діяльності та вміння формувати її в учнів/студентів.</p>
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
<p>Кадрове забезпечення</p>	<p>Гарант освітньо-професійної програми, склад робочої групи зі створення / оновлення освітньої програми відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності (п.35, 37, 38). Усі науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньо-професійної програми, мають науковий ступінь і/або вчене звання та підтверджений рівень наукової і професійної активності; за кваліфікацією відповідають ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності, профілю і напряму дисциплін, що викладаються; мають великий досвід науково-педагогічної, навчально-методичної, науково-дослідної роботи. Науково-педагогічні працівники, які забезпечують реалізацію освітньої програми, є авторами навчальних посібників, наукових статей, монографій, беруть активну участь у науково-практичних заходах, мають свідоцтва про реєстрацію авторського права.</p> <p>З метою підвищення фахового рівня усі науково-педагогічні працівники, не менше ніж раз на п'ять років, проходять стажування (Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників ЦДУ http://surl.li/kbbre, Положення про академічну мобільність науково-педагогічних працівників ЦДУ http://surl.li/kmrde).</p> <p>На освітній програмі упроваджена стратегія підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів, яка відповідає діючій нормативній базі та побудована на наступних принципах: 1) обов'язковості та періодичності проходження стажування і підвищення кваліфікації;</p>

	<p>2) прозорості процедур організації стажування та підвищення кваліфікації; 3) моніторингу відповідності змісту програм підвищення кваліфікації задачам професійного діяльності; 4) обов'язковості впровадження результатів підвищення кваліфікації в наукову та педагогічну діяльність; 5) оприлюднення результатів стажування та підвищення кваліфікації</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Університет має необхідне матеріально-технічне оснащення для забезпечення реалізації освітньої програми. Університет має 5 власних навчально-лабораторних корпусів загальною площею 48879,22 кв.м. Площа навчальних приміщень для занять студентів (лекційні, аудиторні приміщення, кабінети, лабораторії, комп'ютерні лабораторії, спортивні зали) – 10468,9 кв.м.. Лекційні аудиторії оснащені мультимедійною технікою, відповідно обладнані біологічні, хімічні та інші лабораторії, комп'ютерні класи, спортивний зал, бібліотечний комплекс площею 2186,9 кв.м. (загальний обсяг фондів – 659494 прим., навчальної літератури – 409607 прим., наукової літератури – 242491 прим., художньої літератури – 7396 прим., площа читальних залів – 577,6 м2, кількість посадкових місць – 360: http://surl.li/sxlkc)</p> <p>Забезпечення гуртожитком: 4 гуртожитки загальною площею 21792,32 кв.м., з яких використовується 3 – площею 17639,32 кв.м.(один гуртожиток виведений із експлуатації), є санаторій-профілакторій на 50 місць http://surl.li/sxnef. Стан приміщень засвідчено санітарно-технічними паспортами, що відповідають існуючим нормативним актам. При плануванні, розподілі та наданні навчальних ресурсів і забезпеченні підтримки здобувачів вищої освіти враховуються потреби різноманітного студентського контингенту (такого як студенти: з досвідом, з особливими потребами, працюючі, заочної форми навчання) та принципи студентоцентрованого навчання. Університетом забезпечено доступність навчальних приміщень для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, зокрема безперешкодний доступ до навчальних корпусів, навчальних аудиторій, вбиральнь та іншої інфраструктури відповідно до державних будівельних норм, правил і стандартів (інформація представлена на сайті ЦДУ ім. В. Винниченка: (https://www.cuspu.edu.ua/ua/inkliuzyvna-osvita)).</p> <p>Стипендіальне забезпечення студентів здійснюється згідно з відповідним Положенням http://surl.li/oxufe. Внутрішнє забезпечення якості освіти гарантує, що всі необхідні ресурси відповідають цілям навчання, є загальнодоступними, а студенти поінформовані про їх наявність. Матеріально-технічне забезпечення дозволяє організувати освітній процес протягом всього циклу підготовки за освітньою програмою http://surl.li/sxlkc.</p> <p>Для забезпечення викладання географічних дисциплін є необхідні картографічні матеріали (Ліцензована електронна версія Національного атласу України (на 20 комп'ютерів); Комплект атласів «Атлас Вчителя»; загальногеографічні та тематичні карти, комплекти атласів з географії для 10-11 класів загальноосвітніх шкіл, шкільні підручники географії тощо). Для проведення навчальних практик наявне відповідне туристичне спорядження. Матеріально-технічне забезпечення дозволяє організувати освітній процес протягом усього циклу підготовки магістра за освітньою програмою.</p>

<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Офіційний сайт ЦДУ імені В. Винниченка (https://www.cusu.edu.ua/ua/); офіційний сайт факультету математики, природничих наук та технологій (https://www.cusu.edu.ua/ua/pro-fakultet/pro-fizmat). Продовжено угоду з компанією Microsoft щодо участі університету у MSDN AcademicAlliance, оформлено підписку MSDN Premium, що дозволяє в повному обсязі забезпечити навчальні аудиторії такими ліцензійними продуктами як: Microsoft Windows XP, Office 2010, Windows Server, VisualStudio та інші. Крім того, університет має ліцензію для внутрішнього використання на StarOffice.</p> <p>Локальні мережі навчальних корпусів з'єднуються оптоволоконною лінією. Всі навчальні комп'ютерні лабораторії об'єднані в окремий навчальний домен. Серверна база комп'ютерної мережі складається з комплексу сучасних потужних серверів, у тому числі на основі багатоядерних Intel™ Xeon™ CPU 3.00GHz 86_64. Студенти мають доступ до сайту бібліотеки ЦДУ та її та електронних ресурсів (https://cusu.edu.ua/ua/library-cusu; https://cusu.edu.ua/ua/pro-biblioteku/struktura-biblioteku). На основі системи Ірбіс створено й успішно функціонує електронний каталог наукової бібліотеки університету. Створено університетський репозитарій для розміщення наукових праць та методичних матеріалів викладачів університету (https://dSPACE.cusu.edu.ua/).</p> <p>Освітній процес забезпечений навчально-методичними матеріалами для вивчення дисциплін, переліком завдань для самостійної та індивідуальної роботи студентів, наскрізними програмами та робочими програмами з практик, методичними рекомендаціями щодо написання кваліфікаційних робіт, критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів.</p> <p>На офіційному веб-сайті розміщена інформація про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, навчальні плани, графіки освітнього процесу.</p> <p>Створена та успішно функціонує система змішаного / дистанційного навчання (за потреби) Moodle-ЦДУ (https://moodle.cusu.edu.ua/), Wiki (https://moodle.cusu.edu.ua/), сервісі Google Classroom (G Suite) та ін.</p> <p>Крім того, активно застосовуються такі популярні серед студентів програмні продукти для дистанційного навчання як Google Meet, Zoom; доступні мережеві сервіси для створення інтерактивних вправ (<i>Seterra Geography Games, LearningApps, Wordwall та ін.</i>), геосервіси (<i>Google Maps, Google Earth та ін.</i>). Серед специфічного для даної ОП забезпечення є в доступі Ліцензована електронна версія Національного атласу України (на 20 комп'ютерів).</p>
<p>9. Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Передбачає можливість національної кредитної мобільності за бажанням студента, відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка» https://shorturl.at/mDXY5 та угод про співпрацю із закладами вищої освіти України (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди, Сумський державний</p>

	<p>університет, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, Державний вищий навчальний заклад «Донбаський державний педагогічний університет» м. Слов'янськ. Згідно з положенням про «Порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка» https://shorturl.at/nwxO9 здобувачі вищої освіти мають можливість пройти онлайн курси на освітніх платформах.</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Міжнародна кредитна мобільність можлива, на основі двосторонніх угод між Центральноукраїнським державним університетом імені Володимира Винниченка та зарубіжними закладами освіти. Зокрема:</p> <p>1. Угоди про співпрацю з Поморською академією в Слупську (м. Слупськ, Польща) та ЦДПУ ім. В. Винниченка (м. Кропивницький, Україна), укладеної в Слупську 22.12.2020 р.</p> <p>Міжнародна кредитна мобільність регламентується в ЦДУ рядом нормативних документів (https://cusu.edu.ua/ua/normatyvni-dokumenty#glava6), зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Центральноукраїнського державного педагогічного університеті імені Володимира Винниченка • Положення про програму обміну студентами • Положення про конкурсний відбір студентів на навчання за програмою обміну студентами на підставі міжнародних двосторонніх Угод про співпрацю Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка • Положення про академічну мобільність науково-педагогічних працівників у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка.
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>не передбачено.</p>

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОПП

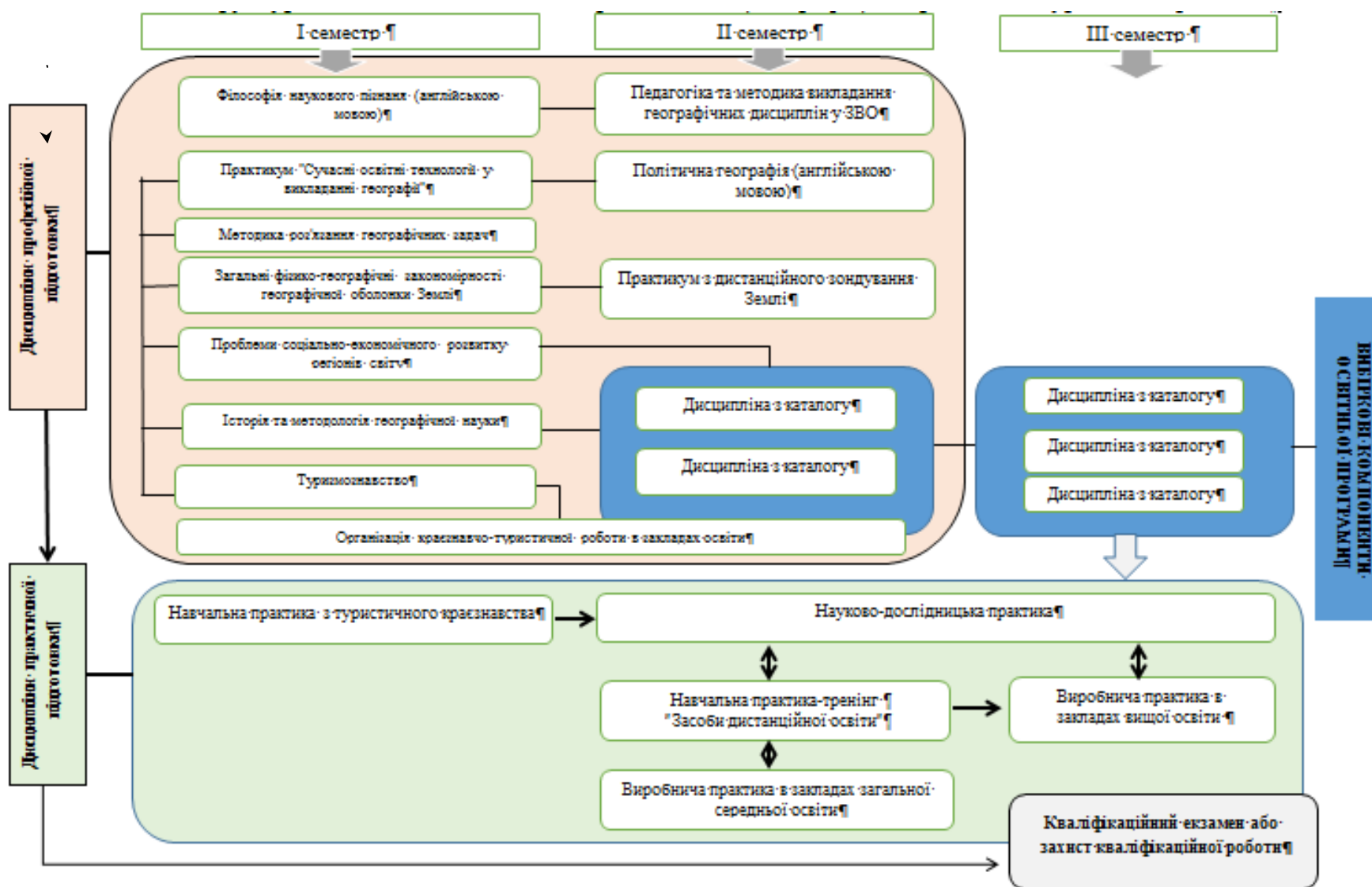
Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми	Кількість кредитів ЄКТС	Форми підсумкового контролю	Семе стр
ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ				
Дисципліни професійної підготовки				
ОК ПП 1	Філософія наукового пізнання (англійською мовою)	3	залік	1
ОК ПП 2	Політична географія (англійською мовою)	3,5	екзамен	2
ОК ПП 3	Історія та методологія географічної науки	4	залік	1
ОК ПП 4	Проблеми соціально-економічного розвитку регіонів світу	4	екзамен	1
ОК ПП 5	Загальні фізико-географічні закономірності географічної оболонки Землі	3	екзамен	1
ОК ПП 6	Методика розв'язання географічних задач	3,5	залік	1
ОК ПП 7	Туризмознавство	4	екзамен	1
ОК ПП 8	Педагогіка та методика викладання географічних дисциплін у ЗВО	4	екзамен	2
ОК ПП 9	Організація краєзнавчо-туристичної роботи в закладах освіти	1,5		1
		1,5	екзамен	2
ОК ПП 10	Практикум з дистанційного зондування Землі	3	залік	2
ОК ПП 11	Практикум «Сучасні освітні технології у викладанні географії»	4	залік	1
Загальний обсяг		39		
Практична підготовка				
ОК ПРП 1	Навчальна практика-тренінг "Засоби дистанційної освіти"	1,5	залік	2
ОК ПРП 2	Виробнича практика в закладах загальної середньої освіти	10,5	диф.залік	2
ОК ПРП 3	Виробнича практика в закладах вищої освіти	7,5	диф.залік	3
ОК ПРП 4	Навчальна практика з туристичного краєзнавства	3	залік	2
ОК ПРП 5	Науково-дослідницька практика	3	залік	3
Загальний обсяг		25,5		
Атестація				
A 1	Підготовка до атестації та кваліфікаційний екзамен або захист кваліфікаційної роботи зі спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія)	3		3
Загальний обсяг		3		
Загальний обсяг обов'язкових компонент		67,5		
ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ				
ВПП-1	Дисципліна з каталогу	4,5	залік	2
ВПП-2	Дисципліна з каталогу	4,5	залік	2
ВПП-3	Дисципліна з каталогу	4,5	залік	3
ВПП-4	Дисципліна з каталогу	4,5	залік	3
ВПП-5	Дисципліна з каталогу	4,5	залік	3
Загальний обсяг вибіркового компонент		22,5		
Загальний обсяг кредитів освітньо-професійної програми		90		

Примітки: * Студент обирає дисципліни/блок дисциплін із каталогу, затвердженому вченою радою університету: 20 % освітніх компонентів із каталогу 1 - каталогу циклу загальної підготовки, спрямовані на розвиток загальних компетентностей і soft skills; 80% - із каталогу 2 - каталогу циклу професійної

підготовки, спрямовані на розвиток фахових компетентностей (протокол № 4 засідання вченої ради університету від 11.12.2023)

** Кваліфікаційний екзамен за спеціальністю 014 «Середня освіта освіта (за предметними спеціальностями)» предметною спеціальністю 014.07 «Середня освіта (Географія)» передбачає оцінювання результатів навчання, визначених цією ОП

2.2. Структурно-логічна схема ОПП «Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота»

2.3. Логічна послідовність компонент ОПІ за семестрами

Шифр	Компоненти освітньо-професійної програми
1 семестр	
ОК ПП 1	Філософія наукового пізнання (англійською мовою)
ОК ПП 3	Історія та методологія географічної науки
ОК ПП 4	Проблеми соціально-економічного розвитку регіонів світу
ОК ПП 5	Загальні фізико-географічні закономірності географічної оболонки Землі
ОК ПП 6	Методика розв'язання географічних задач
ОК ПП 7	Туризмознавство
ОК ПП 9	Організація краєзнавчо-туристичної роботи в закладах освіти
ОК ПП10	Практикум з дистанційного зондування Землі
ОК ПП 11	Практикум "Сучасні освітні технології у викладанні географії"
2 семестр	
ОК ПП 2	Політична географія (англійською мовою)
ОК ПП 8	Педагогіка та методика викладання географічних дисциплін у ЗВО
ОК ПП 9	Організація краєзнавчо-туристичної роботи в закладах освіти
ОК ПРП 1	Навчальна практика-тренінг "Засоби дистанційної освіти"
ОК ПРП 2	Виробнича практика в закладах загальної середньої освіти
ОК ПРП 4	Навчальна практика з туристичного краєзнавства
ВПП 1	Дисципліна з каталогу
ВПП-	Дисципліна з каталогу
3 семестр	
ОК ПРП 3	Виробнича практика в закладах вищої освіти
ОК ПРП 5	Науково-дослідницька практика
ВПП 3	Дисципліна з каталогу
ВПП 4	Дисципліна з каталогу
ВПП 5	Дисципліна з каталогу
А 1	Підготовка до атестації та кваліфікаційний екзамен або захист кваліфікаційної роботи зі спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія)

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота» проводиться у формі кваліфікаційного екзамену або захисту кваліфікаційної роботи зі спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія). Тематика роботи передбачає проведення аналізу та прикладне дослідження проблем теорії та методики навчання географії на рівнях загальної середньої та вищої освіти. Обсяг, структура та вимоги до процедури написання й захисту роботи встановлюються закладом вищої освіти відповідно до «Положення про кваліфікаційні роботи в Центральноукраїнському державному університеті імені В. Винниченка».

Кваліфікаційна робота перевіряється на академічний плагіат згідно з процедурою, зазначеною у «Положення про академічну свободу та академічну добросесність у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка».

Завершується атестація видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістр із присвоєнням кваліфікації: *Ступінь вищої освіти – Магістр. Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка. Спеціальність 014 Середня освіта; Предметна спеціальність: 014.07 Середня освіта (Географія).*

Професійна кваліфікація - Вчитель географії закладу загальної середньої освіти. Викладач закладу вищої освіти

Атестація здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти здійснюється відкрито і публічно згідно з «Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка».

**4. Матриця відповідності програмних компетентностей (ЗК; ФК)
обов'язковим компонентам (ОК ПП, ОК ПРП, ОК ДП) освітньо-професійної програми**

	ОК ПП 1	ОК ПП 2	ОК ПП 3	ОК ПП 4	ОК ПП 5	ОК ПП 6	ОК ПП 7	ОК ПП 8	ОК ПП 9	ОК ПП 10	ОК ПП 11	ОК ПРП 1	ОК ПРП 2	ОК ПРП 3	ОК ПРП 4	ОК ПРП 5	ОК ПРП 6
ЗК1	+		+					+	+	+	+	+	+	+			
ЗК2	+	+	+	+	+	+							+	+			
ЗК3	+	+						+		+	+	+			+	+	
ЗК4								+	+		+		+	+			
ЗК5								+			+		+	+		+	
ЗК6				+	+			+	+		+		+	+			
ЗК7	+	+					+					+					
ЗК8		+		+			+	+	+		+		+	+			
ЗК9	+							+								+	
ФК1		+	+	+	+	+	+	+	+								
ФК2										+	+	+	+	+	+	+	
ФК3	+							+						+		+	
ФК4		+	+	+	+	+	+	+	+		+		+		+		
ФК5		+	+														
ФК6		+		+													
ФК7		+		+													
ФК8							+		+								
ФК9					+	+											
ФК10					+	+											
ФК11									+		+		+	+	+		
ФК12			+			+		+	+	+	+	+	+	+		+	
ФК13											+		+	+			
ФК14									+				+		+		
ФК15								+					+	+			
ФК16								+	+							+	
ФК17	+	+	+	+	+	+	+	+	+							+	
ФК18								+	+				+	+			

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
обов'язковими компонентами (ОК ПП, ОК ПРП, ОК ДП) освітньо-професійної
програми**

	ОК ПП 1	ОК ПП 2	ОК ПП 3	ОК ПП 4	ОК ПП 5	ОК ПП 6	ОК ПП 7	ОК ПП 8	ОК ПП 9	ОК ПП10	ОК ПП 11	ОК ПРП 1	ОК ПРП 2	ОК ПРП 3	ОК ПРП 4	ОК ПРП 5
ПРН 1		+	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+	+	
ПРН 2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+
ПРН 3		+	+													
ПРН 4		+		+												
ПРН 5		+		+												
ПРН 6							+		+							
ПРН 7					+	+										
ПРН 8			+			+		+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 9	+							+	+				+	+	+	+
ПРН 10			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+
ПРН 11	+		+	+	+	+		+		+	+	+	+	+		+
ПРН 12	+	+	+	+	+	+	+	+	+					+		+
ПРН 13										+	+	+	+	+	+	+
ПРН 14					+	+										
ПРН 15			+			+										
ПРН 16								+	+				+	+		
ПРН17								+					+	+		
ПРН 18								+	+							+
ПРН 19	+	+	+	+	+	+	+	+	+							+

6. Матриця відповідності програмних компетентностей програмним результатам навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
ІК, ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК7, ЗК9, ФК3, ФК17	ПРН2, ПРН9, ПРН11, ПРН12, ПРН19	Філософія наукового пізнання (англійською мовою)
ІК, ЗК2, ЗК3, ЗК7, ЗК8, ФК1, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК17	ПРН1, ПРН2, ПРН3, ПРН4, ПРН5, ПРН12, ПРН19	Політична географія (англійською мовою)
ІК, ЗК1, ЗК2, ФК1, ФК4, ФК5, ФК12, ФК17	ПРН1, ПРН2, ПРН3, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН15, ПРН19	Історія та методологія географічної науки
ІК, ЗК2, ЗК6, ЗК8, ФК1, ФК4, ФК6, ФК7, ФК17	ПРН1, ПРН2, ПРН4, ПРН5, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН19	Проблеми соціально-економічного розвитку регіонів світу
ІК, ЗК2, ЗК6, ФК1, ФК4, ФК9, ФК10, ФК17	ПРН1, ПРН2, ПРН7, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14, ПРН19	Загальні фізико-географічні закономірності географічної оболонки Землі
ІК, ЗК2, ФК1, ФК4, ФК9, ФК10, ФК12, ФК17	ПРН1, ПРН2, ПРН7, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14, ПРН15, ПРН19	Методика розв'язання географічних задач
ІК, ЗК7, ЗК8, ФК1, ФК4, ФК8, ФК17	ПРН1, ПРН2, ПРН6, ПРН10, ПРН12, ПРН19	Туризмознавство
ІК, ЗК1, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК8, ЗК9, ФК1, ФК3, ФК4, ФК12, ФК15, ФК16, ФК17, ФК18	ПРН1, ПРН2, ПРН8, ПРН9, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН16, ПРН17, ПРН18, ПРН19	Педагогіка та методика викладання географічних дисциплін у ЗВО
ІК, ЗК1, ЗК4, ЗК6, ЗК8, ФК1, ФК4, ФК8, ФК11, ФК12, ФК14, ФК16, ФК17, ФК18	ПРН1, ПРН2, ПРН6, ПРН8, ПРН9, ПРН10, ПРН12, ПРН16, ПРН18, ПРН19	Організація краєзнавчо-туристичної роботи в закладах освіти
ІК, ЗК1, ЗК3, ЗК7, ФК2, ФК12	ПРН2, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН13	Навчальна практика-тренінг "Засоби дистанційної освіти"
ІК, ЗК1, ЗК2, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК8, ФК2, ФК4, ФК11, ФК12, ФК13, ФК14, ФК15, ФК18	ПРН1, ПРН2, ПРН8, ПРН9, ПРН10, ПРН11, ПРН13, ПРН16, ПРН17	Виробнича практика в закладах загальної середньої освіти
ІК, ЗК1, ЗК2, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК8, ФК2, ФК3, ФК11, ФК12, ФК13, ФК15, ФК18	ПРН1, ПРН2, ПРН8, ПРН9, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН13, ПРН16, ПРН17	Виробнича практика в закладах вищої освіти
ІК, ЗК3, ФК2, ФК4, ФК11, ФК14	ПРН1, ПРН8, ПРН9, ПРН13	Навчальна практика з туристичного краєзнавства
ІК, ЗК1, ЗК3, ФК12	ПРН2, ПРН8, ПРН10, ПРН11,	Практикум з дистанційного

	ПРН13	зондування Землі
ІК, ЗК1, ЗК3, ЗК4,ЗК5, ЗК6, ЗК8, ФК2, ФК4, ФК11, ФК12, ФК13	ПРН1, ПРН2, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН13	Практикум «Сучасні освітні технології у викладанні географії»
ІК, ЗК3, ЗК5, ЗК9, ФК2, ФК3, ФК12, ФК16, ФК17	ПРН2, ПРН8, ПРН9, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН13, ПРН18, ПРН19	Науково-дослідницька практика

7. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка (далі – ПСВЗЯВО) відповідає вимогам Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG 2015), статті 16 Закону України «Про вищу освіту» (2014) та статті 41 Закону України «Про освіту» (2017), постанові КМУ № 1187 від 30.12.2015 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», Статуту Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка (далі – Університет), Положенню про організацію освітнього процесу Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка. Створене ПСВЗЯВО охоплює 10 структурних компонентів (керівників та підрозділів) та ґрунтується на 10 процедурах, пов'язаних з моніторингом, періодичним переглядом навчальних планів, програм і контрольних заходів, формуванням якісного контингенту здобувачів вищої освіти, оцінюванням результатів навчання, посиленням практичної підготовки, забезпеченням якості кадрового складу, відповідного ресурсного забезпечення, удосконаленням інформаційної системи управління та Е-навчання, забезпеченням академічної доброчесності, публічності інформації щодо діяльності Університету, участю в рейтингових дослідженнях ЗВО різних рівнів (Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка).

8. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма

Офіційні документи:

1. Закон України «Про вищу освіту». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Класифікатор професій ДК 003:2010 (із змінами і доп., внесеними наказом Міністерства економіки України від 25.10.2021 № 810).
4. Концепція Нової української школи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkolacompressed.pdf>
5. Наказ МОН України від 01.06.2016 за № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти». URL: http://old.mon.gov.ua/files/normative/2016-06-01/5555/nmon_600.zip
6. Наказ МОН України від 31.05.2016 за №506 «Про затвердження Переліку предметних спеціалізацій спеціальності 014 «Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)», за якими здійснюється формування і розміщення державного замовлення та поєднання спеціальностей (предметних спеціалізацій) в системі підготовки педагогічних кадрів. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0798-16>
7. Національна рамка кваліфікацій. Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/519-2020-%D0%BF#n10>
8. Положення про освітні програми в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка. Кропивницький: ІВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2022. 43 с. URL: https://www.cusu.edu.ua/images/files-2023/%D0%92%D0%97%D0%AF%D0%9E/poloj_osv-progr_CUSU.pdf
9. Професійний стандарт «Викладач закладу вищої освіти». URL: <http://surl.li/piql>
10. Професійний стандарт за професіями "Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти", "Вчитель закладу загальної середньої освіти", "Вчитель з початкової

освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)". (Затверджено наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 2736 від 23.12.2020) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text>

Додаткові джерела:

1. Європейська кредитна трансферно-накопичувана система 2015 р. Довідник користувача (переклад українською мовою). URL: <http://surl.li/onpnn>
2. Проект стандарту вищої освіти зі спеціальності 014 «Середня освіта» на другому (магістерському) рівні вищої освіти. URL: <http://surl.li/gohag>
3. The UK Quality Code for Higher Education, Subject Benchmark Statements. URL: <http://surl.li/ptezv>
4. EQF-LLL – European Qualifications Framework for Lifelong Learning. Режим доступу: https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/brochexp_en.pdf
5. QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area. URL: <https://www.ehea.info/article-details.aspx?ArticleId=67>

9. Вимоги професійних стандартів

Під час розробки ОП були використані вимоги: Професійного стандарту за професіями: «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» (затверджений наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 2736 від 23.12.2020) у частині професії «Вчитель закладу загальної середньої освіти»; Професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» (затверджений наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 610 від 23.03.2021).

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-професійну програму
Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота
спеціальності 014 Середня освіта (Географія)
другого (магістерського) рівня вищої освіти

На сьогодні відбувається стрімкий розвиток нашої держави, що зумовлює суттєві перетворення в усіх сферах суспільного життя, зокрема, й в позашкільній освіті. Важливе місце в сучасній системі освіти належить організації краєзнавчо-туристичної роботи учнівської молоді. Підготовку керівників краєзнавчо-туристичних гуртків у нашому регіоні здійснює кафедра природничих наук і методик їхнього навчання у ЦДУ ім. В. Винниченка за освітньою програмою “Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота”.

Випускники кафедри працюють у КЗ “Кіровоградський обласний центр туризму, краєзнавства та екскурсій учнівської молоді” впродовж багатьох років та демонструють високий рівень професійної підготовки, володіння необхідними для роботи компетентностями, здатність до творчості, прагнення до професійного розвитку та самоосвіти.

Освітньо-професійна програма “Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота” спрямована на підготовку вчителів географії та економіки, організаторів краєзнавчо-туристичної роботи та керівників краєзнавчо-туристичних гуртків. Зміст програми містить цикли загальної та професійної підготовки, які, на нашу думку, вдало підібрані. Програмою передбачено вивчення достатньої кількості навчальних дисциплін краєзнавчо-туристичного спрямування. Загалом, ці дисципліни складають понад 25% ОП, що дозволить майбутнім фахівцям в повному обсязі виконувати професійні обов'язки керівника краєзнавчо-туристичного гуртка закладу позашкільної освіти чи належним чином організувати краєзнавчо-туристичну роботу в школі.

Позитивною рисою підготовки за освітньої програмою є проходження студентами виробничої (педагогічної) практики у школі, яка включає і краєзнавчо-туристичну компоненту.

Загалом, освітньо-професійна програма “Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота” спеціальності 014 Середня освіта (Географія) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка другого (магістерського) рівня вищої освіти є актуальною та відповідає освітньо-кваліфікаційній характеристиці підготовки організатора краєзнавчо-туристичної роботи.

Директор КЗ “Кіровоградський обласний центр туризму, краєзнавства та екскурсій учнівської молоді”

Андрій ЛІСОТА

*Роз.п. 42/04-М
Від 30.01.2017р.*

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-професійну програму
Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота
спеціальності 014 Середня освіта (Географія) галузі знань
01 Освіта/Педагогіка другого (магістерського) рівня вищої
освіти

Якісна підготовка здобувачів вищої освіти на теперішній час для України є важливим завданням, що визначається потребою в підвищенні конкурентоспроможності фахівців на ринку праці. Заклади вищої освіти мають готувати фахівців у галузі освіти, здатних виконувати професійні обов'язки на нових засадах, з урахуванням новітніх досягнень педагогічної науки та сучасних потреб суспільства. Центральнотурквїнський державний університет імені Володимира Винниченка володіє необхідним кадровим потенціалом та матеріально-технічною базою для реалізації такого завдання.

Підготовка здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою “Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота” у ЦДУ ім. В. Винниченка здійснюється на засадах компетентнісного підходу та з присвоєнням кваліфікації “Магістр із середньої освіти. Вчитель географії, викладач закладу фахової передвищої, вищої освіти, організатор краєзнавчо-туристичної роботи”.

Рецензована освітньо-професійна програма розроблена викладачами ЦДУ ім. В. Винниченка після консультацій із потенційними роботодавцями, які підтвердили потребу в підготовці фахівців даної спеціальності. Освітньо-професійна програма є студентоцентрованою та особистісно-орієнтованою, що відповідає сучасним тенденціям розвитку вищої освіти в Україні. Підготовка фахівців передбачає застосування проблемних, інтерактивних, проектних, інформаційно-комп'ютерних технологій навчання.

Структурно-логічна схема освітньої програми спрямована на системну підготовку фахівців. Навчальні дисципліни вивчаються послідовно та у логічному взаємозв'язку. В освітньо-професійній програмі у відповідності до змісту та завдань освітньої діяльності визначені компетентності та програмні результати навчання.

Вважаю, що розробникам освітньо-професійної програми варто означити елементи підготовки до викладання географії для Нової української школи, а також викладання географії в умовах подолання наслідків російської агресії та відбудови України.

Директор,
Комунальний заклад «НВО І-ІІІ ступенів
Науковий ліцей міської ради
міста Кропивницького
Кіровоградської області»,
доктор педагогічних наук

Чередніченко Н. Ю.

*Зак. N 43/04-21
Від 31.01.24р.*